

РАМКОВО РЕШЕНИЕ 2003/568/ПВР НА СЪВЕТА

от 22 юли 2003 година

относно борбата с корупцията в частния сектор

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29, член 31, параграф 1, буква д) и член 34, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид инициативата на Кралство Дания¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като има предвид, че:

(1) През последните години глобализацията доведе до нарастване на презграничната търговия на стоки и услуги. По този начин всяко корупционно действие, което се извършва в частния сектор на една държава-членка, вече не е само неин национален проблем, а е и транснационален проблем, срещу който съвместните действия на Европейския съюз представляват най-ефикасното средство за борба.

(2) На 27 септември 1996 г. Съветът прие акт за изготвяне на протокол към Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности³. Протоколът, който влезе в сила на 17 октомври 2002 г., съдържа определения и хармонизирани наказания за престъплението корупция.

(3) На 26 май 1997 г. Съветът одобри Конвенция за борба с корупцията по отношение на служители на Европейските общности или служители на държавите-членки на Европейския съюз⁴.

(4) На 22 декември 1998 г. Съветът също прие Съвместно действие 98/742/ПВР относно корупцията в частния сектор⁵. По повод приемането на посоченото съвместно действие Съветът излезе с декларация, с която приема, че това решение е първа стъпка на равнище на Европейския съюз в борбата срещу този вид корупция, както и допълнителни мерки, които ще се приложат впоследствие, в зависимост от резултатите от оценката, направена в съответствие с член 8, параграф 2 от съвместното действие. Доклад за транспонирането от държавите-членки на посоченото съвместно действие в националното право все още няма.

¹ ОВ С 184, 2.8.2002 г., стр. 5.

² Становище от 22 ноември 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 313, 23.10.1996 г., стр. 1.

⁴ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 2.

⁵ ОВ L 358, 31.12.1998 г., стр. 2.

(5) На 13 юни 2002 г. Съветът прие Рамковото решение 2002/584/ПВР относно европейската заповед за задържане и процедурите за предаване между държавите-членки⁶, което включва корупцията в списъка на престъпленията, които попадат в приложното поле на европейската заповед за арест, за които не се изисква предварителен контрол за наличие на двойна наказуемост.

(6) Съгласно член 29 от Договора за Европейския съюз целта на Съюза е да предостави на гражданите си високо ниво на защита в пространство на свобода, сигурност и правосъдие, цел, която ще бъде постигната чрез предотвратяване и борба срещу престъпността, организирана или друга, включително и корупцията.

(7) Съгласно точка 48 от заключенията на Европейския съвет в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. корупцията е област от особено значение за установяване на минималните правила за това какво съставлява престъпление в държавите-членки и за налаганите санкции.

(8) Конвенцията на ОИСР за борбата с подкупването на чужди служители в международните търговски сделки беше приета на 21 ноември 1997 г. от конференция за преговори; Съветът на Европа също прие наказателна конвенция относно корупцията, която е открита за подписване от 27 януари 1999 г. Към тази конвенция е приложено споразумение за създаване на групата държави срещу корупцията (GRECO). Освен това бяха започнати и преговори с оглед приемането на конвенция на ООН срещу корупцията.

(9) Държавите-членки придават особено значение на борбата с корупцията, както в публичния, така и в частния сектор, като считат, че корупцията в тези два сектора поставя в опасност правовата държава, представлява нарушаване на условията на конкуренция във връзка с покупката на стоки или на търговски услуги и представлява пречка за нормално развитие на икономиката. В тази връзка държавите-членки, които все още не са ратифицирали конвенцията на Европейския съюз от 26 май 1997 г. и Конвенцията на Съвета на Европа от 27 януари 1999 г., ще трябва да предприемат необходимите мерки, за да направят това в най-кратки срокове.

(10) Настоящото рамково решение, по-специално, гарантира, че както активната, така и пасивната корупция в частния сектор са наказуеми във всички държави-членки, че на юридическите лица също може да се търси отговорност за тези престъпления и че за тези престъпления се налагат ефективни, съразмерни и възпиращи санкции,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РАМКОВО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

По смисъла на настоящото рамково решение:

⁶ ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1.

- „юридическо лице“ означава всеки правен субект, който има това правно положение по приложимото национално право, с изключение на държавите или други обществени органи на държавна власт и на международни организации съгласно нормите на международното публично право.

- „нарушаването на задължение“ се тълкува съгласно националното право. Понятието за нарушаване на задължение по националното право обхваща най-малко всяко нелоялно поведение, което представлява нарушение на едно законово задължение или според случая нарушение на професионалните правила или указания, които се прилагат в стопанската дейност на лице, което упражнява управленска или трудова функция в юридическо лице от частния сектор, независимо на какво основание.

Член 2

Активна и пасивна корупция в частния сектор

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че следните умишлени деяния са обявени за престъпления във вътрешното законодателство, когато са извършени при осъществяване на стопанска дейност:

а) обещаване, предлагане или даване, пряко или чрез посредник на каквато и да е недължима облага на лице, което в каквото и да е качество ръководи или работи в юридическо лице от частния сектор, за него или за трето лице, за да извърши или да се въздържа от дадено действие в нарушение на неговите задължения;

б) поискване или получаване, пряко или чрез посредник от лице, което в каквото и да е качество ръководи или работи в юридическо лице от частния сектор, на каквато и да е недължима облага, за него или за трето лице или на приемане на обещание за такава облага, за да извърши или да се въздържа от дадено действие в нарушение на неговите задължения.

2. Параграф 1 се прилага при осъществяване на стопанската дейност на субекти със стопанска или нестопанска цел.

3. Всяка държава-членка може да декларира, че ограничава приложното поле на параграф 1 до действията, които водят или биха могли да доведат до нарушаване на условията на конкуренция, във връзка с купуването на стоки или търговски услуги.

4. Декларациите по параграф 3 се съобщават на Съвета в момента на приемането на настоящото рамково решение и са валидни за срок от пет години, считано от 22 юли 2005 г.

5. В подходящ срок преди 22 юли 2010 г. Съветът преразглежда настоящия член, за да прецени дали направените по параграф 3 декларации могат да бъдат подновени.

Член 3

Подбудителство, помагачество

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират че подбудителството и помагачеството за извършване на деянията по член 2 съставляват престъпления.

Член 4

Наказания и други санкции

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че деянията по членове 2 и 3 се наказват с ефективни, съразмерни и възпиращи наказания.

2. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че за деянията по член 2 се налага наказание лишаване от свобода най-малко от една до три години.

3. Всяка държава-членка предприема, когато е подходящо, в съответствие с нейните конституционни норми и принципи, мерките, необходими за да гарантира, че когато едно физическо лице, което при осъществяване на определена стопанска дейност, поне когато е заемало ръководна длъжност в предприятие, извършващо съответната стопанска дейност, да бъде временно лишено от правото да упражнява тази стопанска дейност или подобна стопанска дейност на същия пост или в същото качество, ако установените факти дават основание да се направи заключение, че съществува явна опасност лицето да злоупотреби със служебното си положение чрез активна или пасивна корупция.

Член 5

Отговорност на юридически лица

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическите лица носят отговорност за престъпленията по членове 2 и 3, когато те са били извършени в тяхна полза от всяко физическо лице, което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в него, на основание:

а) представителна власт по отношение на юридическото лице,

или

б) правомощие да взима решения от името на юридическото лице,

или

в) контролни правомощия в юридическото лице.

2. Освен посочените в параграф 1 случаи всяка държава-членка предприема необходимите мерки за установяване на отговорност на юридическото лице, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице по параграф 1 са направили възможно извършването на някое от престъпленията по членове 2 и 3 от подчинено на тях лице в полза на юридическото лице.

3. Отговорността на юридическите лица по смисъла на параграфи 1 и 2 не изключва наказателно преследване срещу физически лица, които са

извършители, подбудители или помагачи в някое от престъпленията, посочени в членове 2 и 3.

Член 6

Санкции за юридическите лица

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че отговорното по смисъла на член 5, параграф 1 юридическо лице се наказва с ефективни, съразмерни и възпиращи санкции, които включват наказателни или ненаказателни имуществени санкции, и които могат да включват други санкции, като:

- а) изключване от получаване на обществени ползи и помощи;
- б) мерки за временна или окончателна забрана за упражняване на търговска дейност;
- в) поставяне под съдебен надзор;
- г) прекратяване по съдебен ред.

2. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че отговорното по смисъла на член 5, параграф 2 юридическо лице се наказва с ефективни, съразмерни и възпиращи санкции или мерки.

Член 7

Компетентност

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да установи своята компетентност за наказуемите по членове 2 и 3 деяния, когато престъплението е извършено:

- а) изцяло или отчасти на нейната територия;
- б) от неин гражданин; или
- в) в полза на юридическо лице, чието седалище е на територията на тази държава-членка.

2. Всяка държава-членка може да реши да не прилага или да прилага само при специфични случаи или условия правилата за компетентност по параграф 1, букви б) и в), когато престъплението е извършено извън нейната територия.

3. Ако държава-членка, която в съответствие с националното си законодателство все още не е предала своите граждани, предприема необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на наказуемите деяния по членове 2 и 3, когато те са извършени от неин гражданин извън нейната територия.

4. Държавите-членки, които решат да прилагат параграф 2, уведомяват съответно генералния секретариат на Съвета и Комисията, като при нужда

посочват специфичните случаи или условия, при които се прилага това решение.

Член 8

Отмяна

Съвместно действие 98/742/ПВР се отменя.

Член 9

Изпълнение

1. Държавите-членки предприемат мерките, необходими за да се съобразят с разпоредбите на настоящото рамково решение, преди 22 юли 2005 г.
2. До същата дата държавите-членки предават на генералния секретариат на Съвета и на Комисията текста на разпоредбите за транспониране в тяхното национално право на задълженията, които произтичат от настоящото рамково решение. На основание на писмен доклад, който използва тази информация и писмен доклад на Комисията, преди 22 октомври 2005 г. Съветът оценява до каква степен държавите-членки са се съобразили с разпоредбите на настоящото рамково решение.

Член 10

Териториално приложение

Настоящото рамково решение се прилага по отношение на Гибралтар.

Член 11

Влизане в сила

Настоящото рамково решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2003 година.

За Съвета:

Председател

G. Alemanno